

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven vier dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven Anthony De Schryver, René Bemers, Piet De Meuter, en Hans Van Loo maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventie-maatregelen.

Hamartoom zorgt voor **riscovolle kalving**

naam aandoening
hamartoom

verschijnselen
aangeboren tumorachtige zwelling, meestal ter hoogte van de (onder-)kaak

oorzaak
genetische aandoening

behandeling
gebruik enkel vooraf geteste stieren die vrij zijn van het afwijkende gen

Een 24 maanden oude witblauwvaars heeft sinds enkele weken een vergrote buik. Het dier is bijna 9 maanden drachtig. De veehouder meldt ook dat de koe al 2 dagen niet meer heeft gelegen en dat ze weinig eetlust heeft. 'Ze ademt ook moeilijk', vult de man nog aan. Bij het klinisch onderzoek stel ik vast dat het dier geen koorts heeft, maar inderdaad zeer kortademig is. De pens vertoont weinig activiteit en tijdens het rectaal onderzoek bots ik op een zeer grote, ballonachtige structuur die verantwoordelijk is voor de opgezette buik. Deze structuur blijkt de baarmoeder te zijn die veel te sterk gevuld is met vruchtwater, wat ook wel eens hydrops uteri wordt genoemd.

Aangezien deze aandoening voor zowel de koe als het kalf levensbedreigende risico's inhoudt, gaan we via gepaste medicijnen de kalving inleiden. Nog geen 20 uur later sta ik terug bij de koe en via vaginaal onderzoek stel ik vast dat de behandeling zijn werk heeft gedaan en dat de baarmoederhals een viertal vingers ontsloten is. Omdat de vaars weinig plaats heeft in het bekken, is het noodzakelijk om de verlossing via een keizersnede te doen. Een keizersnede op een koe met een hydrops uteri is risicovol, omdat het plotse verlies van de abnormale hoeveelheid vruchtwater tijdens de keizersnede een shock zou kunnen veroorza-

ken, wat in het ergste geval tot sterfte van de koe zou kunnen leiden. Daarom behandel ik het dier hiervoor en voorzie het van een infuus met vocht. Daarna laat ik via de geopende cervix verspreid over 3 uur ongeveer 100 liter vruchtwater af. Vervolgens voer ik de keizersnede uit, die verder zonder complicaties verloopt. Het kalf blijkt echter zeer zwak te zijn en sterft een half uur na de geboorte. Op de onderkaak van het kalf is een hamartoma aanwezig, een roodgekleurde, tumorachtige zwelling. Het is gekend dat deze aangeboren afwijking vaak gepaard gaat met hydrops uteri. Hamartoom komt bij Belgisch witblauw de laatste jaren veel minder voor. Het is een erfelijke aandoening, waarvan zowel koe als stier drager moeten zijn om tot uiting te kunnen komen bij de nakomelingen. 'Kan de stier hiervoor onderzocht worden?', vraagt mijn klant. Ik zeg hem dat dit mogelijk is via bloedonderzoek, 'maar je zag de kosten van dit onderzoek een jaar geleden bij de aankoop van de stier niet zitten', vul ik nog aan. De stier blijkt inderdaad drager van het hamartoomgen. De koe doet het weer goed, de stier is verkocht voor de slacht. 'Had ik de stier maar laten onderzoeken bij de aankoop. De kosten zouden minder geweest zijn dan het verlies', besluit de veehouder.